

- Baklagil Konseyi Başkanı Özdemir: “Baklagil ürünlerine pozitif ayrımcılık istiyoruz”

Kıymet Gökçe

MERSİN (İHA) – Ulusal Baklagil Konseyi Başkanı Abdullah Özdemir, Türkiye’de 80’li yıllarda 2 milyon ton olan bakliyat üretiminin bugün 1 milyon tona gerilediğine dikkat çekerek, ülkenin baklagil ürünlerinde öncelikle kendine yeter duruma gelmesi gerektiğini söyledi. Tarım ve Orman Bakanlığında, baklagil ürünlerine pozitif ayrımcılık isteyen Özdemir, “Tarım Bakanlığı, baklagil ürünlerini ‘özel ürünler’ olarak nitelemeli” dedi.

Ulusal Baklagil Konseyinin 9. Olağan Genel Kurulu Akdeniz İhracatçı Birlikleri toplantı salonunda yapıldı. Genel Kurula, Ulusal Baklagil Konseyi Başkanı ve Mersin Ticaret Borsası Başkanı Abdullah Özdemir, Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçılar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Arslan ile genel kurul üyeleri katıldı.

“Ürün konseyleri, ülke tarımına faydası olmayan etkisiz örgütlere dönüştü”

Genel Kurulun açış konuşmasını yapan Ulusal Baklagil Konseyi Başkanı Özdemir, bakliyat sektöründe yaşanan sorunlar ve beklentileri anlattı. Ulusal Baklagil Konseyinin, tarım, ticaret, sanayi, araştırma ve meslek kuruluşları ile üreticilerin temsil edildiği homojen bir yapıya sahip olduğunu söyledi. 2006 tarihinde Tarım Kanunu ile beraber ürün borsalarının konsey kurmalarına izin verildiğini anımsatan Özdemir, Baklagil Konseyinin ise 2010’da kurulduğunu belirtti. Tarım Kanununda, ürün konseylerinin varlık amacının, ulusal tarım politikaları çerçevesinde çalışmalar yapmaları olarak belirlendiğini ifade eden Özdemir, “Ürün konseyleri artık varlık amaçlarına hizmet etmekten uzak, bu haliyle ülke tarımına faydası olmayan etkisiz örgütlere dönüşmüştür” dedi.

“Ürün konseylerinin verimli hale getirilmesi bakanlığımıza bağlıdır”

Ürün konseylerinin amaçları doğrultusunda işler hale getirilmesi için Tarım ve Orman Bakanlığında beklentilerini de anlatan Özdemir, “Ürün konseylerinin verimli hale getirilmesi bakanlığımıza bağlıdır. Bu yapıldığı takdirde başta ilgili sektörler olmak üzere ülkemiz tarımı için önemli kazanımlar sağlanabilecektir. Öncelikle beklentimiz, üst düzey katılım ile periyodik toplantılar yapılarak, bakanlığımız ile ürün konseyleri arasındaki bağların güçlenmesi. Bakanımızın, ilgili tüm ekipleriyle yer alacağı böylesi buluşmalar, sorunların teşhisi ve çözüm geliştirilmesi için çok önemli olacaktır. Aynı zamanda düzenli görüş alışverişleri, çalıştaylarla bu sürecin desteklenmesi gerekir. Böylece ürün konseylerinin tarım politikalarında daha aktif rol alan ve sektörü yönlendiren bir yapıya kavuşabileceğini düşünüyoruz. Ülkemiz ve Tarım Bakanlığımız, Ulusal Baklagil Konseyinden verim elde etmek istiyorsa mutlaka irtibat kurması ve bizlerle çalışması yapması lazım” diye konuştu.

“80’li yıllarda 2 milyon ton olan bakliyat üretimi 1 milyon tona geriledi”

Gümrük vergisi uygulamasına da değinen Özdemir, Türkiye’nin, bakliyatta hem üretim hem ihracat olarak özellikle 80’li yıllarda sahip olduğu verimli günlere dönmesinin yolunun, bütüncüm politikalar uygulanmasına bağlı olduğunu altını çizdi. 80’li yıllarda 2 milyon ton olan bakliyat üretiminin bugün 1 milyon tona gerilediğine dikkat çeken Özdemir, “Bu üretim rakamını yeniden yakalamak için bütüncül politikalar uygulamamız lazım. Verilen desteklerden ürün kredisi uygulamasına kadar her bir enstrüman doğru şekilde planlanmalı, birbiriyle çelişmemelidir. Böylece üretimin istikrarlı ve kalıcı bir şekilde artmasını sağlayabiliriz” ifadelerini kullandı.

“Tarım Bakanlığı, baklagile pozitif ayrımcılık uygulamalı”

Türkiye’nin, baklagil ürünlerinde öncelikle kendine yeter duruma gelmesi gerektiğini vurgulayan Özdemir, Bakanlıktan bu ürünlere pozitif ayrımcılık uygulamasını istedi. Baklagilde ithalat verilerini

paylaşan Özdemir, şunları söyledi:

“Türkiye, 2017’de 373 bin ton, 2018’de 352 bin, bu yılın ilk 10 ayında ise 274 bin ton kırmızı mercimek ithal etmiş. Bunlar iç piyasaya giren mallar değil, genelde dahili işleme kapsamında gelip tekrar ihracatı yapılan ürünler. Ama bizde yok ki, o nedenle o malları üçüncü ülkelere alıyoruz. Problem burada. Sonuçta, şu anda vardığımız durumda Türkiye, ürettiği mercimeği iç piyasada tüketiyor, dışarıdan getirdiği mercimeği de ihraç ediyor. Elin taşıyla elin kuşu yapıyoruz ama bu ne zamana kadar devam edecek, bunu bilmiyoruz. Öncelikle kendimize yeterli hale gelmemiz lazım. Mercimekte kendimize yeterli halde değiliz. Geçmiş yıllarda bunu fasulyede, nohutta yaşadık. Onun için Tarım Bakanlığının, baklagil ürünlerini Amerika ve Kanada’da olduğu gibi ‘özel ürünler’ olarak nitelmesi lazım. Biraz daha pozitif ayrımcılıkla bakması lazım.”

“Üretim rakamları doğruyu yansıtmıyor. Yeni bir veri sistemi oluşturulmalı”

Bakliyatla geleceğe yönelik verimli politikalar tasarlayabilmenin, mevcut durumun iyi saptanmasından geçtiğine işaret eden Özdemir, bunun için de dinamik bir veri sisteminin artık elzem hale geldiğini kaydetti. Türkiye İstatistik Kurumunun (TÜİK) verilerinin gerçeği yansıtmadığını öne süren Özdemir, “TÜİK verilerine göre, 2018’de Türkiye’de 630 bin ton nohut üretilmiş. Buna inanmıyoruz. Böyle bir üretim olsa her şey farklı olur. Ofisin aldığı bir miktar nohut var, Mersin’e gelen 50 bin ton. Peki ürünün gerisi nerede? Amacım, kimseyi eleştirmek değil, doğrulara varmak. Ancak doğru verilerle üretim politikaları belirleyebilirsiniz. Kırmızı mercimek 310 bin diyor. Türkiye’de 310 bin mercimek olsa, kabuklusunun kilosu 5 liraya çıkmaz. Kırılmış mercimekte Kanada malını iç piyasada 4,10-4,20’ye satarken, yerli mercimekten yapılmış futbol mercimeği ise 6,60-6,70 liradan satıyoruz. Arada uçurum var. Demek ki, bir yerde yanlışlık var. Türkiye, 220 bin ton fasulye üretilmiş. Bu da doğru değil. Türkiye’de maalesef üretim rakamları doğruyu yansıtmıyor. Yeni bir veri sistemi oluşturulmasının, ülkemiz tarım politikaları açısından yararlı olacağını düşünüyoruz” şeklinde konuştu.

Bakliyatla türev ürünler konusunda da bilgi veren Özdemir, Amerika’da 90’lı yılların ortalarında 5 milyon dolar olan humus ticaretinin 2018’de 1 milyar dolara çıktığını söyledi. Özdemir, Mersin Ticaret Borsası olarak bakliyatla türev ürünler geliştirmek amacıyla ar-ge çalışma başlattıklarını belirtti.

“Kendi çabamızla Türkiye’de bakliyatı kurtarmaya çalışıyoruz”

Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçılar Birliği Başkanı Arslan da kanundan çok şey beklediklerini, ancak bugün itibarıyla hiçbir yere gitmediğini vurgulayarak, “Biz de kendi çabamızla Türkiye’de bakliyatı kurtarmaya çalışıyoruz. Mersin Ticaret Borsasının tohumculukla ilgili çalışması var. biz bu işi 1 milyon lirayla yapıyoruz. 1 milyon lirayla Türkiye’nin nohut, mercimek ve fasulye problemini çözmeye çalışıyoruz. Bu alanda çalışan kurumların bütçelerinin büyümesi için devletin bir mekanizma kurması lazım. Türkiye’de tohumla ilgili ciddi sorunlarımız var. Bunun yöntemleri de belli, nasıl çözüleceğini herkes biliyor” dedi.